

ingediend op **1642** (2022-2023) – Nr. 1
22 maart 2023 (2022-2023)

Voorstel van resolutie

van Orry Van de Wauwer, Paul Van Miert,
Bart Tommelein, Staf Aerts en Annick Lambrecht

over de nieuwe wetgeving tot verdere criminalisering
van homoseksualiteit in Oeganda

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° de resolutie van het Vlaams Parlement van 27 november 2019 betreffende de mogelijke invoering van de doodstraf voor homoseksualiteit in Oeganda (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 119/1-5);
 - 2° de nota 'Mensenrechten en het Vlaams internationaal beleid' van 9 december 2011 en het rapport 'Mensenrechten in het Vlaams beleid' van december 2016;
 - 3° de financiële steun van de Vlaamse overheid aan diverse lgbtqi+-projecten in het buitenland;
 - 4° de verplichtingen die voortvloeien uit de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 10 december 1948, die Oeganda heeft ondertekend en het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten dat Oeganda op 21 juni 1965 heeft geratificeerd;
 - 5° de goedkeuring van een eerdere wet in 2013 door het Oegandese parlement waarbij het bevorderen van homoseksualiteit verboden werd en homoseksuele handelingen met de doodstraf bestraft konden worden, maar die in 2014 door het Oegandese Grondwettelijk Hof werd vernietigd;
 - 6° de wetgevende stappen die het Oegandese parlement in 2019 had gezet voor de goedkeuring van een wet tot invoering van de doodstraf voor lgbtqi+, maar die onder zware internationale druk werd ingetrokken;
 - 7° de beslissing van het Oegandese Ministerie van Buitenlandse Zaken op 3 februari 2023 om de overeenkomst met het Bureau van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de Mensenrechten (OHCHR) niet te verlengen, waardoor het kantoor effectief gesloten moet worden;
 - 8° de beschuldigingen van het VN Comité tegen foltering ten aanzien van de Oegandese regering omwille van de talrijke schendingen van de mensenrechten;
 - 9° de grondwet van Oeganda van 1995, zoals gewijzigd in 2005, waarin de bescherming van de universele mensenrechten vastgelegd werd;
 - 10° de recente uitspraken van de Oegandese president Yoweri Museveni die homoseksualiteit een afwijking noemt;
- overwegende dat:
 - 1° de Oegandese grondwet discriminatie op een aantal gronden verbiedt, maar dat verbod niet uitbreidt tot discriminatie op basis van seksuele oriëntatie;
 - 2° de huidige bepalingen van het Oegandese Strafwetboek de mensenrechten schenden en homoseksualiteit strafbaar stellen, waardoor seksuele handelingen met personen van hetzelfde geslacht illegaal blijven en kunnen bestraft worden op basis van artikel 145 en 146 van datzelfde Strafwetboek;
 - 3° het Oegandese parlement op 9 maart 2023 de eerste legislatieve stappen heeft gezet voor de goedkeuring van een wet waardoor de antihomowetgeving nog verder aangescherpt wordt door gevangenisstraffen tot maximaal tien jaar te voorzien voor personen die een relatie hebben met iemand van hetzelfde geslacht en door mensen te criminaliseren, niet alleen omwille van wat ze doen, maar ook om wie ze zijn;
 - 4° het 'status report on NGO's suspected to be involved in the promotion of lesbian, gay, bisexual, transgender, intersex and queer (LGBTQI) activities in the country', een gelekt overheidsdocument van het 'National Bureau for NGO's' van het Oegandese Ministerie van Binnenlandse zaken van januari 2023 waarin duidelijk wordt dat de overheid een onderzoek is gestart naar 26 organisaties die betrokken zijn bij de belangenbehartiging van de lgbtqi+-gemeenschap;
 - 5° volgens mensenrechtenorganisaties en de in augustus 2022 verboden organisatie 'Sexual Minorities Uganda (SMUG)' het geweld tegen de lgbtqi+-gemeenschap de laatste maanden opnieuw is toegenomen;

- 6° transgenders legaal hun naam kunnen wijzigen maar volledig afhangen van de willekeur van de Nationale Identificatie- en Registratieautoriteit;
 - 7° ook in andere Afrikaanse landen de gelijkberechtiging van homoseksuelen onder druk staat en dat de wetgeving die homoseksuele handelingen viseert, er nog verder aangescherpt wordt;
- veroordeelt ten strengste het wetgevende initiatief dat de discriminatie op grond van seksuele oriëntatie mogelijk maakt alsook de vervolging van mensen "die medeplichtig zijn aan het mogelijk maken van homoseksualiteit" waardoor de burgerrechten zoals het recht op privacy en op vrije expressie geschonden worden;
 - veroordeelt ten strengste elke mogelijke discriminatie en vervolging van de lgbtqi+-gemeenschap in Oeganda;
 - vraagt de Vlaamse Regering om:
 - 1° de (voorziene) wet die de rechten van de lgbtqi+-gemeenschap nog verder inperkt, krachtig te veroordelen en er bij de Oegandese autoriteiten op aan te dringen om deze wet in te trekken;
 - 2° bij elk contact met de Oegandese autoriteiten de eerbiediging van de mensenrechten en van de rechten van de lgbtqi+-gemeenschap in het bijzonder te eisen op grond van het internationale recht en aan te dringen op het afschaffen van de wetten die homoseksualiteit en lgbtqi+-activisme verbieden en strafbaar stellen;
 - 3° alle geweld ten aanzien van de lgbtqi+-personen in Oeganda door overheid en burgers te veroordelen;
 - 4° in het internationale beleid blijvend in te zetten op de eerbiediging van de universele mensenrechten en van de rechten van de lgbtqi+-gemeenschap in het bijzonder;
 - vraagt de Vlaamse Regering om de Federale Regering te verzoeken om:
 - 1° in haar diplomatieke contacten met de Oegandese autoriteiten erop aan te dringen de mensenrechten en de rechten van de lgbtqi+-gemeenschap in het bijzonder te eerbiedigen op grond van het internationale recht en aan te dringen op het afschaffen van de wetten die homoseksualiteit en lgbtqi+-activisme verbieden en strafbaar stellen;
 - 2° in het kader van de federale ontwikkelingssamenwerking met het partnerland Oeganda gebruik te maken van de politieke hefboom die geboden wordt door de ontwikkelingsprogramma's en de gouvernementele samenwerking om de Oegandese autoriteiten eraan te herinneren dat zij zich ertoe verbonden hebben om de grondrechten te waarborgen, te beschermen en te bevorderen, en in het kader van die samenwerking het begrip non-discriminatie op grond van seksuele geaardheid steeds op te nemen;

- vraagt de Europese Commissie om:
 - 1° er bij de Oegandese autoriteiten op aan te dringen om het recente wetgevende initiatief terug te trekken en erop aan te dringen om homoseksualiteit uit het strafrecht te halen en om ngo's die betrokken zijn bij de belangenbehartiging van de lgbtqi+-gemeenschap hun werk in alle vrijheid te laten verrichten;
 - 2° in het kader van de Europese ontwikkelingssamenwerking in dialoog te treden met Oeganda en de situatie van de lgbtqi+-gemeenschap regelmatig te bespreken en de ngo's, mensenrechtenverdedigers en lgbtqi+-personen zelf actief te ondersteunen.

Orry VAN DE WAUWER
Paul VAN MIERT
Bart TOMMELEIN
Staf AERTS
Annick LAMBRECHT